

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Warszawa, data: 18 kwietnia 2025 r.

znak sprawy: DPI-XXIII.054.6.2025.RO

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

**Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 8800 Pana Posła Witolda
Zembaczyńskiego**

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację w sprawie wdrożenia technologii CCS w opolskich cementowniach i zadane w niej pytania:

1. Jakie działania podejmie Resort w celu zachowania konkurencyjności i polskiego liderowania na arenie europejskiej w zakresie sektora cementowego oraz w tym dwóch opolskich zakładów, w obliczu regulacji Unii Europejskiej w postaci ETS?
2. Czy Resort podejmie działania nakierunkowane na pozyskanie Środków Unii Europejskiej dla opolskich cementowni, będącymi jedynymi z największych w Polsce na cele wdrożenia technologii CCS, a w szczególności w zakresie magazynowania CO₂? Na jakie wsparcie mogą liczyć opolskie cementownie?

przekazuję poniższe informacje.

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej podejmuje działania nakierunkowane na pozyskanie środków UE dla wielu sektorów gospodarki, w tym także dla polskich przedsiębiorstw.

Przykładowo, w Programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 na wsparcie efektywności energetycznej dużych i średnich przedsiębiorstw przewidzianych zostało 40 mln EUR. Nie jest na razie znana data ogłoszenia naboru dla dużych przedsiębiorstw. W celu uzyskania aktualnych informacji należy śledzić stronę internetową

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/harmonogram-naborow-wnioskow/> .

Należy wziąć jednak pod uwagę, że rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności wyklucza niektóre gałęzie przemysłu z możliwości dofinansowania z tych funduszy. Dokładny zakres określa Załącznik I do DYREKTYWY 2003/87/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie.

Ze względu na ww. wykluczenie ze środków Programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) potencjalnie możliwe byłoby uzyskanie wsparcia dla przedsiębiorstw z sektora cementowego na projekty o charakterze badawczo-rozwojowym i innowacyjnym. Podstawowym instrumentem wsparcia dla przedsiębiorców w Programie FENG jest tzw. Ścieżka SMART realizowana w ramach I Priorytetu Programu. Nabory są przeprowadzane w trybie konkursowym. Oferta programu jest dostępna dla przedsiębiorstw (zarówno z sektora MSP jak i dużych) reprezentujących różne branże gospodarki. Nabory dla dużych przedsiębiorstw są organizowane przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

W ramach KPO Komponentu A Odporność i Konkurencyjność Gospodarki i trwających naborów tematycznie zbliżony jest konkurs w inwestycji A2.2.1. Inwestycje we wdrażanie technologii i innowacji środowiskowych, w tym związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym uruchomiony przez NCBR.

Jednak dofinansowanie mogą otrzymać jedynie przedsięwzięcia obejmujące:

1. prace B+R w zakresie technologii przyczyniających się do tworzenia rynku surowców wtórnych,
2. finansowanie prac przedwdrożeniowych i wdrożeniowych związanych z wprowadzeniem na rynek rozwiązań opracowanych w ramach przedsięwzięcia,
3. finansowanie zakupu infrastruktury B+R.

Warto jednocześnie podkreślić, że Unia Europejska zapewnia wiele różnych możliwości finansowania działań na rzecz klimatu, jak np. Fundusz Innowacyjny (FI), czy też Fundusz Modernizacyjny, które nie są zarządzane przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Nadzór nad systemem wdrażania Funduszu Modernizacyjnego oraz rolę krajowego punktu kontaktowego dla Funduszu Innowacyjnego pełni Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

Na szczególną uwagę zasługuje Fundusz Innowacyjny, który finansuje projekty z zakresu innowacyjnych technologii niskoemisyjnych, mających na celu wprowadzenie na rynek rozwiązań przemysłowych służących dekarbonizacji Europy i wsparciu jej przejścia ku neutralności klimatycznej. Jego całokształtowy budżet szacowany jest na ponad 40 mld euro, a beneficjentami mogą być firmy ze wszystkich krajów UE oraz Norwegii, Islandii i Lichtensteinu.

Jednym z obszarów wspieranych ze środków FI są technologie z zakresu CCS (Carbon Capture and Storage). Co roku Komisja Europejska wspierana przez CINEA ogłasza nabory wniosków o dofinansowanie. Obecny nabór kończy się 24 kwietnia br. Kolejne będą odbywać się cyklicznie do 2030 r. W 2021 r. dofinansowanie ze środków FI w wysokości ponad 228 mln euro otrzymał projekt GO4ECOPLANET – KUJAWY. Projekt ten ma na celu całkowitą dekarbonizację produkcji cementu w zakładzie produkcyjnym na Kujawach i obejmuje unikalną na skalę światową technologię wychwytywania i skraplania CO₂.

Pragnę również nadmienić, że w Ministerstwie Klimatu i Środowiska powołany został Zespół ds. rozwoju technologii wychwytu, składowania i wykorzystywania CO₂. Jednocześnie, w podpisanym przez uczestników Zespołu liście intencyjnym w sprawie rozwoju technologii wychwytu, transportu, składowania i wykorzystania dwutlenku węgla w Polsce wskazano, że sygnatariusze listu będą prowadzić prace nad przedstawieniem rozwiązań, które będą wsparciem dla finansowania projektów CCS.

Z poważaniem

z up. Ministra

Jan Szyszko

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości

Pan Krzysztof Bolesta, Sekretarz Stanu, Ministerstwo Klimatu i Środowiska